

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Comprehensa: Vbi praeter res gestas à Patribus Societatis Iesv in conversione Sinarum, Cocincinae, & Tunchini Regnorum nihil omittitur eorum, quae possunt liberali placere Lectorum curiositati

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1670

23. Legationis negotium euanescit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10757

21.
S. Helenæ
insula.

Lusitani Cocino Vlyssiponem referebant; eas tam fera corripuit tempestas, ut earum unam cum sexcentis vectoribus hauserit; alias diu multumque vexatas in S. Helenæ tandem dimiserit. Ea est tenuis in vasto circumquaque Oceano insula, milliarium vix trium ambitu, sed nautis carissima, reficiendis nauigantibus, & aquationibus opportunissima, cœlo peramœno, verè perpetuo, ferarum & fructuum locuples, denique leuandis vectorum arumnis peculiari Dei beneficio parata, cui & hanc reponunt hospitij gratiam, ut nouæ arboris alius surculum; plantæ alius granum in ea depangat; noua quidam relinquunt animalia, quæ illic omnia lato pronentu sobolescunt. Eam incolebat spontaneus extra mundum exul eremita, qui tamen Dragum piratam Anglum minimè vitauit; narrabatque Ruggerio abductum sibi ab eo fidelem socium; de se idem futurum fuisse, nisi subterraneo cauo latuisset; disiectam crucem matmoream, cum sacra ædícula, & gloriosi nimirum facinoris monumentum, inscripta corticibus arborum, prædonum illius nomina. Hinc autem reuicta de Drago fama mendax quæ illum tota India cantabat per lustratas Sinarum plagas Septentrionem versus, nouum iter circum Tartariam nauibus pandere, perque recens apertam Zemblam, & glaciale Oceanum suæ se Angliæ reddere. Post dierum viginti stationem, & celebratam diuino epulo à vectoribus omnibus Pentecostem, ex S. Helenæ ad Corui insulas feliciter nauigant. Sed illic à nauibus Anglorum, acerrima tridui impugnatione fatigantur ut in altum propulsi inuoluerentur media ipsorum acie quæ illic prædæ inhiabat, insitere nihilominus tuto itineri aduersus crebros tormentorum iactus quoad portum Terzera in insula subirent, ubi grauissimè pereclitati sunt, vento immani iactatum anchorarum rumpente cannaba. Sed nauis tandem exitio qua Ruggerius uehebatur, reliquarum periculum desit; fractis hæc anchorariis quinque funibus, & relictis in fundo quibus firmabatur anchoris, in saxum impacta dissiit; emeris nautis, & paucis mercibus; eorum pars quæ tradiderat Ruggerio Valignanus ad littus enatauit: inde superstitem nauium vna Ruggerius Vlyssiponem denique tenuit ad decimum tertium Septembris anno 1589. Illic cum Albertus Austriacus Cardinalis, humanissimè habuit, Madriti verò Theotonius Archiepiscopus Eborensis; Bragantiæ Dux; Demum ipse Philippus duarum horarum spatio de Sinis audiuit enarrantem, & Valignani consilium de legatione maximè probauit, ad quam suis in vrbe Oratoribus mandauit suam Ruggerio operam commodarent. Romæ dies egerat quindecim, cum Sixtus V. è viuis abijt; paucis inde diebus Urbanus VII. post etiam Gregorius XIV. & Innocentius huius nominis nonus, nec erant hæc funerum impeditissima, & breuissima interualla rebus agendis propitia, sed neque ad clauium Ecclesiæ sedentem post Innocentium, Clementem octauum interpellari hæc legatione tunc satis probabat Aquaiua Societatis Generalis, qui dum aliud affulgeret, secessum Ruggerio suasit Neapolim ex qua natus erat. Illinc

23.
Legationis
negotium
euenescit.

non

non multo post à summo Pontifice, à quo non pridem Cardinali auditus fuerat, Romam accersitur: sed quibus de legatione mandata fuerat deliberatio tam multa visa sunt obstare, ipseque Pontifex tot ex diffidio Principum distinebatur curis, vt de Sinis & legatione agi desitum sit; Salernum Ruggerius sese receperit vbi anno 1607. Maij vndecimo diem clausit extremum, senectute haudquaquam ingloria, cum etsi aditus Euangelij Ministris non patefecerit in Sinas, calles tamen recluserit aliquos, nec vltius aliud ex eo Deus poposcerit.

Riccio interim Sciaochini strenuam operam locanti, cum Almeida Socius Macao aduenisset, grauiissima omnium tempestas à Seniorum Collegio statim incubuit: Est hic ordo Senum qui annos à puero virtute ardua, & perpetua æquarunt, cunctisque notissima; qui ne ipsi vnquam in ius vocati sunt, nec cuiusquam nomen vnquam detulerunt: qui raro denique vitæ innocents, & constanti exemplo in id Collegium adsciti, etiam à Magistratibus obseruantur; gaudent ceremoniis, habitu, notaque dignitatis, Patres Patriæ habentur, eiusque incolumitati, ea integritate inuigilant, vt tribunalia etiam suprema, contra sensum ipsorum vix vnquam pronuntient. Hi ergo nouum ex aula Pechinensi, Inspectorem Prouinciæ, Mandarinum prolixo libello Quancei conueniunt, quo Patrum exilium tam confidenter flagitabant, vt decretorio Rescripto statim crederent exportandos, quod integritatis fama sibi multum placeret Inspector, & tenacitate iuris inexorabili; nullum autem ius esset sanctius immunitate regni ab omni Extraciorum contagio. Tradidit Riccius libelli totius apographum, quo religione officij præmissa qua obligari se aiebant, communibus periculis cauere, aduersum externos pro seueritate legum, & maiorum vehementissimè declamabant, & exaggerabant legationem illam nupetram Loyolæ sectam, & quotidianos vrbis Macai progressus, paulatimque succrescens ab Externis, totius imperij discrimen; Macaum vlcus esse in membrorum extemis; Sciaochinum abscessum in pectore, posse illius remedium differri; huius in cor ipsum grassantis, non posse. Expulsionem Patrum, toti Prouinciæ, non fore minus vita ipsa caram. Hæc prope lethali exitio, à tantæ auctoritatis hominibus intento, nullum præsentius Valignano succurrit auxilium præter assiduas apud Deum preces, spontaneas pœnas, & sacrificia quæ nostris Macai indicta, Deus pro sua benignitate rata fecit. Inspector Prouinciæ Mandarinus iudicem in hac causa dixit, Prouinciæ eiusdem Aitauum, classis maritimæ, & Externis Præfectum; cognitionem causæ Aitauus Gubernatori Metropolis Quanceensis commisit; hic Gubernatori Sciaochinensi; qui tunc absens suo mandauit Vicario litem instrueret, singulisque obiectis suam curaret certam, veri, aut falsi lucem. Dies Riccio dicitur, & satisfecit quidem tunc verbis ad omnia; post verò defensionem scripta & valida; cuius æquitatem iam per se tam claram habebat Vicarius, vt Senes Quanceenses acerbè inculcarent, credulitatis ni-

S.

24.
Conarus ad
extur è Sinis.
Ricciū for-
tunati.